

"Adding life to years, not years to life"
"Leven toevoegen aan de jaren, niet jaren aan het leven"

Wat is een delier?

Uw partner, familielid of kennis is omwille van ziekte, operatie of ongeval opgenomen in ons ziekenhuis. Het gedrag en de reacties van uw naaste zijn plots vreemd voor u. Hij/zij begrijpt u niet, is onrustig of verward. We spreken dan van een delier of delirium: dit is **een plots optredende verwardheid**.

Net als koorts, komt een delier regelmatig voor bij mensen met een lichamelijke ziekte. Deze verwarde toestand is tijdelijk, kan enkele uren, dagen of weken duren. De verschijnselen kunnen wisselen in ernst gedurende de dag. 's Avonds en 's nachts verergeren ze meestal waardoor de patiënt minder goed slaapt. Soms ziet, hoort of ruikt hij/zij dingen die er niet zijn waardoor hij/zij angstig en achterdochtig kan worden. Het is ook mogelijk dat de patiënt stil, lusteloos en teruggetrokken is, dat hij/zij zich afsluit voor de omgeving.

Wanneer de lichamelijke toestand verbetert neemt de verwardheid af.

De herinneringen aan een delier kunnen per patiënt sterk verschillen. Sommige patiënten kunnen zich de episode niet herinneren, terwijl anderen er juist levendige herinneringen aan hebben. Herinneringen aan deze episode kunnen schaamte en angst oproepen. Een geruststellende en begrijpende houding worden hier op prijs gesteld.

Oorzaken

Een delier wordt altijd veroorzaakt door **meerdere factoren**. Mensen ouder dan 65 jaar en mensen met gezichts- of gehoorbeperkingen lopen een groter risico.

- Een lichamelijke ziekte, bv. hart- of longziekte
- Constipatie
- Een infectie, bv. urineweginfectie
- Koorts
- Stress of angst, bv. bij een ziekenhuisopname
- Tekort aan slaap
- Operatie, bv. bij een heupfractuur
- Medicijnen, bv. pijnstilling
- Diabetes
- Alcoholmisbruik
- Ziekten van de hersenen, bv. hersenbloedingen

Verschijnselen

- Onrust: reageert opgewonden, is plukkerig, rommelig.
- Angstig: ziet, hoort, ruikt dingen die er niet zijn, schrikt bij het minste.
- Prikkelbaar: verdraagt geen licht, geluid, beweging.
- Onverdraagzaam: trekt sondes of infusen uit.
- Zeer emotioneel: snel wenen, boos, geïrriteerd.
- Gestoord dag- en nachtritme: kent geen tijd.
- Gestoorde aandacht: kan geen gesprek voeren of volgen, is soms minder alert en snel afgeleid.
- Reacties: vertraagd.
- Desoriëntatie: hij/zij weet niet waar hij/zij is.

Hoe iemand met delier steunen?

- Dagelijks kort bezoek, liefst alleen of per twee.
- Stel uzelf voor, zeg wat u komt of gaat doen.
- Breng vertrouwde zaken mee van thuis, zoals een foto, een eigen kussen ...
- Wek geen achterdocht door te fluisteren of dingen niet te zeggen.
- Vermijdt drukte en lawaai.
- Zorg voor nabijheid, steeds iemand in de buurt.
- Neem een rustige houding aan, blijf geduldig, houdt lichamenlijk contact.
- Spreek traag en duidelijk, in korte eenvoudige zinnen.
- Zorg voor een normale dagindeling, gebruik kalender en klok, blijf herhalen waar hij/zij zich bevindt.
- Ga niet in discussie of maak u niet boos om het storend gedrag die hij/zij stelt. Maak geen beschuldigende opmerkingen.
- Zorg voor een goede verlichting, maak gebruik van een nachtlampje.
- Voorzie hem/haar eventueel van een aangepaste bril of gehoorapparaat.
- Wanneer hij/zij dingen ziet, hoort of ruikt die er niet zijn, ga niet in discussie, toon begrip en probeer hem/haar af te leiden naar "hier en nu" zaken.
- De beste therapie is bewegen: fysieke mobilisatie, wandelen.
- Aarzel niet en wees niet verlegen om hulp te vragen aan de verpleging.

Naast goede zorg voor uw partner, familielid of kennis, is het belangrijk dat u **ook zorgt voor uzelf**. Voldoende rust en ondersteuning van familiale of professionele hulp zorgt ervoor dat u de zorg voor uw naaste kan blijven volhouden.

Behandeling

De arts zal zo snel mogelijk de oorzaken van het delier vaststellen en deze behandelen. Daarnaast zal er mogelijks tijdelijk medicatie worden opgestart om de angst en onrust te doen afnemen.

Contactgegevens

Heeft u nog bijkomende vragen, dan kan u zich richten tot de verpleging van de zorgeenheid of de behandelende arts.

Contactinfo

vzw AZ Alma
(Maatschappelijke Zetel)
Ringlaan 15
B-9900 Eeklo
tel. 09 310 00 00

Polikliniek AZ Alma Sijsele
Gentse Steenweg 132
B-8340 Sijsele-Damme
tel. 09 310 00 00

www.azalma.be

Hoe omgaan met
een acuut verwarde
patiënt?

